

Pedagogická fakulta

Výroční zpráva o činnosti a výroční zpráva o hospodaření za rok 2003

Děkan:	Doc. PaedDr. Vladislav Mužík, CSc.
Proděkani:	Doc. PhDr. Evžen Řehulka, CSc. Doc. MUDr. Marie Havelková, CSc. Doc. RNDr. Josef Trna, CSc. PhDr. Jiří Němec, Ph.D. PaedDr. Jan Štáva, CSc.
Předseda AS PdF MU:	Doc. PhDr. Jaroslav Vaculík, CSc.
Tajemník:	Ing. Radovan Pospíchal

Výroční zpráva o činnosti fakulty za rok 2003

STUDIUM

Hlavní pozornost fakulty byla zaměřena na akreditaci dvoustupňového, tj. bakalářského a navazujícího magisterského studia učitelství. Většina studijních programů a oborů učitelství pro druhý stupeň ZŠ a pro střední školy byla úspěšně akreditována. Několik oborů v oblasti cizích jazyků se však akreditovat nepodařilo. Doplněné a znovu vytvořené příslušné akreditační materiály budou předloženy k akreditaci na počátku roku 2004.

Nově byl akreditován bakalářský studijní program Specializace v pedagogice, obor Učitelství odborného výcviku a praxe. Již od akademického roku 2003/2004 byla zahájena jeho výuka. Realizace přípravy akreditačních materiálů byla podpořena rozvojovým a transformačním projektem MŠMT ČR.

Doktorské studium probíhalo v 5 programech, úspěšně je zakončilo 7 absolventů. Studium v akademickém roce 2003/2004 zahájilo 39 uchazečů. V rámci studijního programu Pedagogika bylo zavedeno i doktorské studium zaměřené na oborové didaktiky.

V celoživotním vzdělávání byla opět zvýšena nabídka i kapacita stávajících rozšiřujících a doplňujících programů. Byly otevřeny nové programy, a to paralelní programy podle akreditovaných studijních programů. Příjmy z celoživotního vzdělávání významně napomohly k finanční stabilitě fakulty.

Od akademického roku 2003/2004 vstoupil v platnost nový Studijní a zkušební řád MU společný pro všechny bakalářské a magisterské studijní programy všech fakult MU. Tento řád klade důraz na přístupnost studia, podporuje samostatné vytváření studijních plánů, vytváří jednotné podmínky pro kontroly studia. Jako základní kontrolní časovou jednotku stanovuje jeden semestr a určuje též pravidla pro postup do dalších semestrů. Upravuje formální stránky evidence studia. Plnění požadavků studia se eviduje prostřednictvím kreditového systému založeného na zásadách ECTS.

Studium	Diplomové												Ne-dip-lo-mo-vé	Cel-kem
	Prezenční				Kombinované				Celkem					
	Bc.	Mgr.	Ph.D.	cel-kem	Bc.	Mgr.	Ph.D.	cel-kem	Bc.	Mgr.	Ph.D.	cel-kem		
Počet st.	537	2172	65	2774	841	1115	70	2026	1378	3287	135	4800	989	5789

Studijní zázemí bylo podpořeno vznikem nových specializovaných pracovišť: Katedry rodinné výchovy a výchovy ke zdraví a Centra informačních technologií. Integraci studijních oborů budou zajišťovat nově ustanovené mezioborové rady pro jednotlivé vzdělávací oblasti dle rámcových vzdělávacích programů.

PŘIJÍMACÍ ŘÍZENÍ

V roce 2003 obdržela fakulta celkem 6307 přihlášek k bakalářskému a magisterskému studiu. K přijímacím zkouškám se dostavilo 5832 uchazečů. Při přijímacích zkouškách uspělo celkem 2857 uchazečů o studium, což činí 39,19 %. Přijato bylo celkem 1654 uchazečů.

Vedle tradičních studijních programů učitelství se fakulta zaměřila také na rozvoj neučitelských programů, a to zejména na obory Speciální pedagogika a Sociální pedagogika. Ke konci roku bylo do neučitelských studijních programů zapsáno celkem 1451 studentů, z toho v prezenčním studiu 224 a v kombinovaném studiu 1227 studentů.

V roce 2003 absolvovalo v kombinovaném studiu neučitelských oborů 481 studentů.

Statistika přijímacího řízení – viz <http://www.ped.muni.cz/> – Detailní informace podle studijních programů a oborů, do nichž byli přijati uchazeči.

VÝZKUM A TVŮRČÍ ČINNOST

Zaměření výzkumu vyplývalo z hlavního úkolu fakulty, jímž je příprava a výchova učitelů všech stupňů a typů škol. Orientovalo se zejména na výzkum v oblasti vzdělávání a rozvoje pedagogických disciplín. Bylo řešeno celkem 184 projektů. Mezi nejvýznamnější lze zařadit výzkumný záměr Učitelé a zdraví (Psychologický přístup), dále 6 projektů GAČR, 20 projektů FRVŠ, 99 projektů Transformačních a rozvojových programů MŠMT a 7 projektů dalších programů vyhlašovaných MŠMT.

Z projektů spolupráce se zahraničím lze uvést zejména Equal, projekt Jean Monnet, projekt podpořený Česko-německým fondem budoucnosti a 3 projekty Aktion. Pedagogové i studenti využívali též projekty mobility – Socrates, Ceepus. Fakulta ze svých prostředků podpořila 23 studentských projektů formou interních grantů.

Nedílnou součástí odborných výzkumů je spolupráce s českými i zahraničními ústavy akademie věd, dalšími odbornými organizacemi a vysokými školami. Odrazem odborné úrovně pedagogů fakulty jsou získaná ocenění nebo uznání odbornou komunitou:

- Mgr. Lucie Podroužková – Čestné uznání od Sinclair Community College v Daytonu, USA, 17. 10. 2003, za významný intelektuální přínos během návštěvy v rámci programu Visiting Scholar;
- Doc. PhDr. Josef Budiš, CSc. – Čestné uznání PEDAGOGIKA „Školní chemické pokusy“ – videoseriál, Incheba Bratislava, Slovensko;
- Prof. RNDr. Jan Chvalina, DrSc. – Členství v European Academy of Sciences se sídlem v Bruselu;

- Prof. RNDr. Jan Chvalina, DrSc. – Členství v ICMI – International Commission for Mathematical Instructions;
- Doc. PhDr. František Čapka, CSc. – Pamětní medaile nakladatelství Libri (Praha).

V průběhu roku 2003 se uskutečnila 3 úspěšná habilitační řízení z oboru Pedagogika, další 4 řízení v témže oboru byla zahájena. Rovněž bylo zahájeno 16 rigorózních řízení; úspěšně absolvovalo 13 uchazečů.

Výzkumnou činnost fakulty začalo koordinovat nově založené Centrum pedagogického výzkumu.

Ústřední knihovna PdF měla k 31. 12. 2003 celkem 8 410 uživatelů. Výpůjčky dosáhly k uvedenému datu čísla 35 781 a požadavky na meziknihovní výpůjční službu čísla 136. Celkový přírůstek knih a periodik za rok 2003 činil 7683 svazků. K rozšíření a zkvalitnění služeb ÚK přispělo vybavení digitalizačního pracoviště a služba digitálního dodávání dokumentů, kterou ÚK ve spolupráci s pedagogickými knihovnami ČR oficiálně zahájí v dubnu 2004. V roce 2003 začaly ve všech fakultních knihovnách MU přípravy na změnu nového knihovnického automatizovaného systému nové generace – Alpha.

Tvůrčí činnost fakultní obce podpořilo založení Edičního centra, jehož součástí je i vydavatelství odborného časopisu Komenský.

S výzkumnou a tvůrčí činností se pojily akce uspořádané fakultními pracovišti:

Katedra anglického jazyka a literatury

- národní a mezinárodní konference učitelů angličtiny ELT SIGNPOSTS 2003 (5. – 7. 9. 2003)

Katedra biologie

- výstava Barevný podzim

Katedra české literatury

- soubor literárněvědných přednášek pro odbornou veřejnost Proces hledačství (prosinec 2003)
- seminář Literární výchova a čítanky pro primární školu - minulost a přítomnost (listopad)

Katedra českého jazyka

- Forum bohemicum XVII (17. 1. 2003)
- Forum bohemicum XVIII (květen 2003)
- kurz pro učitele českého jazyka na ZŠ a SŠ pod názvem Současná čeština a její vyučování
- kurz českého jazyka pro učitele jiných předmětů

Katedra didaktických technologií

- dva postgraduální semináře dopravní výchovy pro učitele v praxi

Katedra francouzského jazyka a literatury

- semináře pro učitele francouzského jazyka na základních a středních školách v rámci Formation continue (září 2003)
- setkání spolu se studenty 4. a 5. ročníků, kteří byli na těchto školách na praxi (září 2003)

Katedra fyziky

- seminář Jak a co přednášet o sluneční energii (11. 1. 2003).

Katedra geografie

- XI. mezinárodní geografická konference Středoevropský prostor v období integrace (11. – 12. 9. 2003)
- účast studentů na projektu STUDENT GIS PROJEKT
- organizace celostátního srazu vysokoškolských učitelů geoinformatiky GIS TOUR 2003

- mezinárodní vzdělávací seminář programu Socrates-Erasmus „Theme Energy“ in primary school environmental education (18. – 29. 6. 2003)
- celostátní soutěž žáků ZŠ a SŠ Zeměpisná olympiáda (20. 7. – 7. 8. 2003)
- Studentká expedice Peru 2003 (31. 8. – 4. 10. 2003)

Katedra historie

- konference Církevní archivy a fondy v ČR (duben 2003)
- VI. odborný seminář pro učitele dějepisu základních a středních škol na téma České země v 17. a 18. století (červen 2003)
- konference Velká francouzská revoluce ve vztahu k vědě, pedagogice, náboženství a kultuře (prosinec 2003)

Katedra hudební výchovy

- Hudebně interpretační soutěž studentů MU (duben 2003) a koncert vítězů (6. 5. 2003)
- Vánoční koncert MU (prosinec 2003)

Katedra matematiky

- spoluúčast na organizaci mezinárodního kongresu Rozhodnutelné a nerozhodnutelné ve výuce matematiky (19. - 25. 9. 2003)
- odborné semináře se zaměřením na výuku matematiky na ZŠ, SŠ i VŠ
- podíl na organizaci soutěže Matematický Klokán

Katedra německého jazyka a literatury

- mezinárodní literární seminář na PdF MU Lyrik in der Landeskunde (17. – 19. 11. 2003)
- mezinárodní seminář ve spolupráci s Univerzitou Řezno Die Erfahrung des Fremden in der Deutschsprachigen Literatur nach 1945 (5. – 12. 1. 2003)

Katedra občanské výchovy

- mezinárodní konference Demokracie a Evropa v době globalizace (25. 9. 2003)

Katedra psychologie

- mezinárodní konference Integrace v psychoterapii dnes (28. – 29. 8. 2003)
- konference v rámci výzkumného záměru Učitelé a zdraví (25. – 26. 9. 2003)

Katedra rodinné výchovy a výchovy ke zdraví

- postgraduální vzdělávání metodiků prevence
- celostátní porada k problematice podpory zdraví ve studiu učitelství a ke koncepci nového studijního oboru Výchova ke zdraví

Katedra ruského jazyka a literatury

- mezinárodní seminář Aktuální problémy vyučování ruskému jazyku (květen 2003)

Katedra sociální pedagogiky

- mezinárodní konference Multikulturní výchova v dnešní společnosti (14. – 15. 5. 2003)
- mezinárodní konference Sociální a kulturní souvislosti výchovy a vzdělávání České asociace pedagogického výzkumu (10. – 12. 9. 2003)

Katedra speciální pedagogiky

- mezinárodní konference Znevýhodněné osoby na trhu práce v kontextu národní a evropské spolupráce (4. – 6. 9. 2003)

Katedra výtvarné výchovy

- 5. ročník mezinárodního symposia PAPÍR 2003 (červenec 2003)

- 5. ročník mezinárodní studentské soutěže Fenomén kniha (květen 2003)
- průběžná tvůrčí práce pedagogů a studentů s dětmi v Pobytovém středisku emigrantů a běženců v Zastávce u Brna.

VNĚJŠÍ VZTAHY

V rámci ČR se fakulta zaměřila především na spolupráci se školami, na nichž probíhá pedagogická praxe studentů nebo výzkumné aktivity. Fakulta měla v r. 2003 uzavřeny dohody o vzájemné spolupráci s 12 základními školami a pedagogickými zařízeními, které měly „přispět ke zkvalitnění přípravy studentů PdF MU a k většímu sepětí teorie s praxí“.

Rozvíjela se rovněž spolupráce s dalšími pedagogickými fakultami v ČR. V květnu 2003 uspořádala fakulta zasedání Asociace děkanů pedagogických fakult za účasti představitelů MŠMT ČR, Akreditační komise, Výzkumného ústavu pedagogického v Praze aj.

Zahraněční kontakty se v porovnání s rokem 2002 poněkud snížily. Realizovaly se především prostřednictvím pozvání ze zahraničí, v rámci řešení projektů nebo mezinárodních programů (Socrates/Erasmus, Aktion, Ceepus aj.), v menším počtu pak prostřednictvím partnerských smluv mezi MU a zahraničními univerzitami, z kvót MŠMT nebo AIA a na základě individuálních kontaktů.

Celkem bylo uskutečněno 175 výjezdů do 25 zemí, při nichž vycestovalo celkem 229 vědeckopedagogických pracovníků. Cílovými zeměmi byly nejčastěji: Slovensko (55 výjezdů/69 pracovníků), Německo (36/50), Rakousko (30/34), Polsko (12/15), dále Slovinsko, Maďarsko, Nizozemí, Velká Británie, USA, Finsko, Itálie, Irsko, Švédsko, Švýcarsko a další. Nejčastějšími důvody cest byly: účast na kongresech a konferencích, vedení seminářů a přednáškových pobyty (69/91), dále pak studijní pobyty, exkurze, terénní praxe a umělecká vystoupení (58/83).

Studijních pobytů, stáží, konferencí a terénních cvičení v zahraničí se v roce 2003 zúčastnilo 72 studentů, a to nejčastěji v Německu, Rakousku a ve Francii.

Návštěvy významných pracovníků na PdF byly spojeny buď s účastí na konferencích a s realizací společných programů nebo přednášek, popř. s krátkodobými studijními pobyty. Nejčastěji přijížděli hosté z Německa, Rakouska, Polska, Finska a Slovenska (17 akcí/21 hostů).

Se zahraniční účastí se na PdF konaly zejména tyto akce: 6. národní a mezinárodní konference asociace učitelů angličtiny České republiky, Učitelé a zdraví V., 6. ročník mezinárodní studentské soutěže Fenomén kniha, 21. mezinárodní kolokvium o řízení osvoovacího procesu, mezinárodní konference Znevýhodněné osoby na trhu práce v kontextu národní a evropské spolupráce, a Geografické aspekty středoevropského prostoru.

PÉČE O STUDENTY

Sociální stipendia byla vyplacena ve výši 30 000 Kč, stipendia z grantových projektů činila za rok 2003 zhruba 383 200 Kč, mimořádná stipendia 27 800 Kč (za reprezentaci fakulty). Měsíčně tak bylo vypláceno stipendium 500 Kč za redakci časopisu Ladění. V rámci Ceny děkana bylo vyplaceno 6 studentům celkem 18 000 Kč

Ubytování ve studentských kolejích se v tomto roce řídilo rozhodnutím rektora MU ubytovat přednostně především studenty 1. ročníku. Další ubytování studentů si od měsíce října řídilo přímo vedení kolejí.

V roce 2003 bylo na fakultě evidováno 20 handicapovaných studentů, kteří byli převážně v péči katedry speciální pedagogiky. Fakulta těmto studentům zapůjčuje počítače a všemi dostupnými prostředky podporuje jejich studium. V roce 2003 byly mj. zřízeny bezbariérové přístupy do všech budov pedagogické fakulty.

Výroční zpráva o hospodaření fakulty za rok 2003

BILANCE HOSPODAŘENÍ V ROCE 2003

Za rok 2003 se podařilo dosáhnout kladného hospodářského výsledku ve výši 4,509 mil. Kč. Celkové výnosy činily 148,588 mil. Kč. Celkové náklady za rok 2003 dosáhly výše 144,079 mil. Kč.

Stejně jako v předcházejícím roce vytvářelo hospodárné chování fakulty stabilní prostředí. Především zajištění dalších zdrojů z oblasti grantů a celoživotního vzdělávání pomohlo obdobně jako v roce 2002 ke zlepšení hospodářské situace fakulty.

Pozitivně se projevilo zavedení pravidelného sledování a vyhodnocování hospodaření kateder i ostatních středisek, včetně jednotlivých oddělení děkanátu. Až na ojedinělé případy se výrazně zvýšila zodpovědnost jednotlivých pracovišť za vlastní hospodářský výsledek.

ZHODNOCENÍ INVESTIČNÍHO ROZVOJE FAKULTY

V roce 2003 se podařilo zachovat investiční úroveň minulého roku. V rámci přidělu ze systémové dotace na stroje a zařízení a z vlastních prostředků FRIM ve výši 1,674 mil. Kč bylo realizováno vybavení učebny č. 35 audiovizuální technikou. Z investičních akcí, které byly v hodnoceném období na fakultě realizovány, je nutné připomenout rekonstrukci budovy Poříčí 31 v objemu 16,300 mil. Kč, kam spadají mj. bezbariérové vstupy do objektu a výstavba výtahu.

VÝVOJ V PERSONÁLNÍ A MZDOVÉ OBLASTI

Stavy pracovníků fakulty v porovnání s rokem 2002 zaznamenaly mírný nárůst, a to z 253,45 přepočteného pracovníka na 262,81 přepočteného pracovníka. Toto navýšení je spojeno především se zvýšením počtu studentů v roce 2003.

Ve mzdové oblasti došlo v roce 2003 k nárůstu mezd, což můžeme dokumentovat na zvýšení průměrné mzdy na fakultě z 21,939 tis. Kč v roce 2002 na 22,112 tis. Kč za rok 2003.

INVENTARIZACE MAJETKU

Pravidelná roční inventarizace majetku byla vyhlášena příkazem kvestora MU č.j. 1268/2003 ze dne 22. 8. 2003.

Fyzická inventarizace na PdF MU byla provedena ve dnech od 1. 10. 2003 od 8.00 hod. do 8. 10. 2003 do 18.00 hod. na základě příkazu děkana PdF MU č.j. 187/03-O ze dne 9. 9. 2003. Tímto příkazem byli jmenováni členové hlavní inventarizační komise a členové dílčích inventarizačních komisí. Všichni členové komisí byli o svých úkolech informováni na instruktáži, kterou provedly zodpovědné pracovnice ekonomického oddělení fakulty.

Roční inventarizace majetku fakulty proběhla na všech pracovištích fakulty s výsledky uvedenými v následující tabulce a lze konstatovat, že obdobně jako v uplynulých letech proběhla bez vážnějších problémů a potíží.

č. ř.	Předmět inventury	Účetní a fyzický stav k 30. 9. 2003 (Kč)	Účetní a fyzický stav k 30. 12. 2003 (Kč)	Manko k 30. 9. 2003, 31. 12. 2003
		1	2	3
1	Dlouhodobý nehmotný majetek (DNM, dříve NIM)	277 297,00	277 297,00	–
2	Dlouhodobý hmotný majetek (DHM, dříve HIM resp.ZP)	28 592 963,81	28 592 963,81	–
3	Umělecká díla (JHM)	422 341,00	422 341,00	–
4	Drobný dlouhodobý nehmotný majetek	1 567 194,47	1 557 019,47	–
5	Drobný nehmotný majetek (uvedený do užívání od 1. 1. 2003)	201 747,50	240 347,50	–
6	Drobný dlouhodobý hmotný majetek	52 332 612,57	51 947 942,39	–
7	Drobný hmotný majetek (uvedený do užívání od 1. 1. 2003)	3 909 972,40	8 929 425,15	–
8	Učební pomůcky (UP)	4 120 989,42	3 523 814,73	–
9	Předměty z drahých kovů	93 639,55	93 639,55	–
10	Materiál na skladě *)	568 775,31	653 389,85	–
11	Drahé kovy - materiál	4 490,76	4 490,76	–
12	Sklad výrobků	1 582 633,50	1 615 174,75	–
13	Cizí majetek (vypůjčený, pronajatý, cizí obaly) - nevedený na podr.	169 238,40	169 238,40	–
14	Pořízení dlouhodobého hmotného majetku (úč. 042)	108 517,50	420 000,00	–
	Úhrnem	93 952 410,19	100 688 181,07	–

*) Budovy, pozemky a majetek v řízení u Katastr. úřadu jen u RMU

V průběhu uplynulého roku došlo k několika krádežím na pracovištích. Tyto případy byly postoupeny k projednání škodové a likvidační komisi RMU. Vedení fakulty průběžně vyhodnocuje příčiny krádeží a zavádí potřebná opatření.

Hlavní záměry fakulty pro rok 2004

1. V oblasti investičního rozvoje další zkvalitňování výukových podmínek (vybavení středně velkých učeben didaktickou technikou pro multimediální prezentace aj.);
2. V neinvestiční oblasti zajištění základních vzdělávacích potřeb z dotace na vzdělávací činnost;
3. Dokončení akreditace dvoustupňového studia učitelství pro 2. a 3. stupeň škol a rozvoj bakalářských studijních programů;
4. Rozvoj e-learningu;
5. Další přizpůsobování organizační struktury fakulty a obsahu studia rámcovým vzdělávacím programům;
6. Zkvalitnění studia v doktorských studijních programech s cílem podpořit oborové didaktiky;
7. Prohloubení a institucionální zajištění pedagogického výzkumu;
8. Internacionalizace fakulty; zapojení do mezinárodních programů.

Zpráva byla schválena Akademickým senátem PdF MU dne 10. 3. 2004.